

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 240/2021 rd

Svar på skriftligtspørsmål om miljøfostran i utbildningen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørsmål SS 240/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Sofia Vikman/saml:

Vilka åtgärder vidtar regeringen för att genomföra programmet En hållbar skola som förberetts för miljö- och hållbarhetsfostran?

Som svar på detta spørsmål anför jag följande:

Hållbarhet i undervisningen innebär en hel del god verksamhet och god praxis i skolorna och läroinrättningarna.

Hållbarhetsfostran har en lång historia om man tänker på begrepp som först miljöfostran och sedan fostran för hållbar utveckling och hållbarhetsfostran. Med hållbarhetsfostran stödjer man den livslånga inlärningsprocessen, så att kunskaper, färdigheter, värderingar och arbetssätt förändras till att stödja den hållbara utvecklingen. Ekologisk hållbarhet är en premis för andra hållbara perspektiv. Systemtänkande, delaktighet och kritiskt förhållningssätt samt strävan efter förändring står i fokus.

I Sanna Marins regeringsprogram är “främja natur- och miljöfostran” och “ta hänsyn till hållbar utveckling och klimatfostran” genomgående teman på olika utbildningsstadier. I riktlinjerna för hållbar utveckling inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde år 2020 konstateras följande: “Genom åtgärder på undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde kan vi bidra till den kulturella förändring som är en förutsättning för en kursändring mot en övergripande hållbar utveckling” och “Undervisnings- och kulturministeriet uppmuntrar anordnare av småbarnspedagogik och utbildning att integrera hållbar utveckling i fostran och utbildning”.

Utvecklingsprogrammet Utbildning för alla, som förbättrar kvaliteten och jämlikheten inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen, säkerställer en jämlik start på studievägen. Undervisnings- och kulturministeriet genomför programmet under åren 2020–2022. Med hjälp av utvecklingsprogrammet förbereds lagstiftning, praxis och arbetssätt som effektivt stärker bestående finansieringsarrangemang och likställdhet, bl.a. genom att förstärka demokratifostran och hållbar utveckling.

Hållbarhetsfostran motsvarar kraven i många internationella och nationella miljö- och utbildningspolitiska riktlinjer, planer och program, till exempel åtgärdsprogrammet för att lära sig klimatansvar (år 2019) och UNESCO:s ESD-riktlinjer för fostran och utbildning som främjar en

hållbar utveckling (år 2019), i vilka man starkt fokuserar på behovet av ett transformativt lärande och ifrågasättande av målen för de aktuella systemen. Ett ytterst aktuellt tema är att stärka hållbarhetsfostran: Finlands rapport om genomförande av programmet Agenda2030, som publicerades i juni 2020, visar att de största utmaningarna handlar om produktions- och konsumtionssätten, klimatförändringen och biodiversiteten. Enligt målet 4.7 i Agenda2030 ska senast 2030 alla studerande få de kunskaper och färdigheter som behövs för att främja en hållbar utveckling. I förslaget till strategiskt program för främjande av cirkulär ekonomi, som publicerades i januari 2021, är målet att cirkulär ekonomi är närvarande på alla utbildningsstadier och att lärarna kan undervisa om denna ekonomi på ett inspirerande och framtidsinriktat sätt. En nationell biodiversitetsstrategi planeras även till år 2030.

Undervisningsministeriet har fört flera diskussioner med projektet En hållbar skola och anser att projektets mål är värda att stödjas. Vad gäller finansieringen har inget anslag för att genomföra projektet reserverats i statsbudgeten, så inga framsteg kan ännu ses för att ge det en nationell omfattning.

Helsingfors 4.5.2021

Undervisningsminister Jussi Saramo